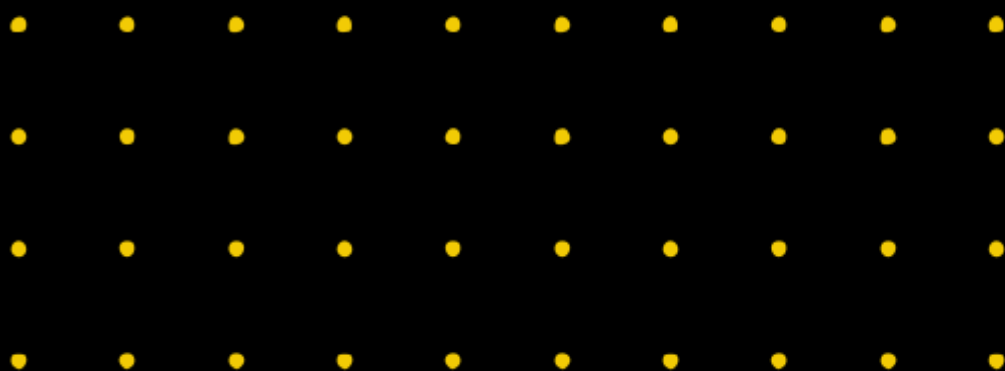

DEMDIS

Otvorení názorom.

Aké zručnosti potrebujeme na výzvy 21. storočia?

Výsledky diskusie

5.9.2023

Kurátori diskusie:

Dominik Hutko

Michal Horský

Katarína Kuklová

Úvod

Sme dostatočne pripravení na výzvy a zmeny budúcnosti? V prostredí odbornej verejnosti už dekádu panuje všeobecná zhoda, že vzdelávanie naprieč všetkými stupňami je nedostatočné, zastarané a nevie pre žiakov, študentov či zamestnancov vytvoriť dostatočné predpoklady pre ich ďalší rozvoj a plnohodnotný život. Prečo sa nevieme posunúť vpred a čo nám v tom bráni?

Cieľom diskusie bolo nájsť spoločných hodnôt, príčin problému, ktorému čelíme a najmä toho, ako ho riešiť. Hlavnými oblasťami diskusie bola identifikácia zručností, prekážok, ktorým čelíme pri ich nadobúdaní, a tých, ktorí by nás k nim mali viesť. V hre je totiž nielen zdravé fungovanie pracovného trhu, ale aj budúcnosť našej spoločnosti.

Dokážeme sa adaptovať na výzvy, ktoré slovenskú spoločnosť čakajú v najbližších desaťročiach? Alebo ich považujeme za neprekonateľné? Mali by sme tento dynamický vývoj pribrzďovať a snažiť sa udržať čo najdlhšie súčasný stav?

Obsahový rámec

- Aké zručnosti potrebujeme pre 21. storočie?
- Akým prekážkam čelíme pri ich nadobúdaní?
- Kto by nás mal k nim viesť a vzdelávať?

Kto sa zúčastnil?

Priestorové vyobrazenie názorových skupín (1)

Trvanie diskusie:

13.08.2023-29.08.2023

Štatistiky:

349 Hlasujúcich

272 Zoskupených

10320 Hlasov

180 Komentárov

Komunikačné kanály:

DEMDIS, Denník Pravda, Portál Nové Mesto

Rámec konfliktu

Zásadné štiepenie a názorové rozdiely medzi zúčastnenými skupinami sa objavujú najmä v pohľade na funkciu samotného vzdelávania, v hodnotení zručností a schopností, ktoré štátne vzdelávanie ponúkalo v minulých desaťročiach a najmä v prístupe ku vzdelávaniu.

Táto diskusia ukázala zhodu na tom, že „zdravý sedliacky rozum“ nám v najbližších desaťročiach stačiť nebude. Uvedomujeme si, že svet sa posúva vpred a musíme sa na to pripraviť.

STATEMENT	OVERALL 272	A 60	B 139	C 73
0 Zdravý sedliacky rozum bohato stačí.	17% 59% 23% (163)	17% 17% 64% (39)	23% 64% 11% (71)	7% 83% 9% (53)

Diskutujúci naprieč všetkými vekovými skupinami spoločne odmietli skeptické obavy, že svet speje do záhuby a nemá preto zmysel snažiť sa získať nové zručnosti. Zhodli sa, že vzdelávanie nie je len pre mladých, ale učiť sa treba neustále počas celého života.

Názory sa ale zároveň výrazne štiepili pri otázke prístupu k vzdelaniu. Zhruba polovica diskutujúcich deklarovala, že pociťuje nedostatok príležitostí na rozvíjanie svojich zručností, keďže im popri vyčerpávajúcej práci chýbajú na ďalšie vzdelávanie energia a čas.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
14 Keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva.	52% 27% 19% (226)	36% 5% 58% (55)	83% 6% 9% (103)	17% 77% 4% (68)

Naopak, zhruba tretina ľudí deklarovala, že „problémom pri celoživotnom vzdelávaní je nedostatok času a energie. Človek vyčerpaný z práce a rodiny nemôže študovať“. (98)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
98 Problémom pri celoživotnom vzdelávaní je: nedostatok času a energie. Človek vyčerpaný z práce a rodiny nemôže študovať.	44% 34% 21% (90)	26% 26% 46% (26)	72% 13% 13% (43)	9% 85% 4% (21)

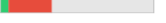

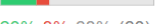

Skupina A

Skupinu A (60 zoskupených diskutujúcich) dominantne definuje vysoká miera preskakovania hlasovaní. V tejto rovine sa môžeme iba domnievať, či je to otázka toho, že na vec nemajú názor, alebo sa kategoricky odmietajú vyjadrovať ku mnohým komentárom. Vzhľadom na DEMDIS metodiku vyhodnocovania tak v tomto kontexte nemali zásadný vplyv na výstupy diskusie a ich hlasovania nepodkopávali nájdený konsenzus medzi skupinami B a C.

Najjasnejší postoj (42% za) mali pri názore, že „školsťvo by nemalo zaostávať za technologickým vývojom,“ (8) či v prípade komentára č. 10: „Mali by sme vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať“.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
10 Mali by sme vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať.	 82% 0% 17% (176)	 39% 2% 58% (48)	 98% 0% 1% (72)	 98% 0% 1% (56)

V ostatných prípadoch bol podiel preskočení hlasovaní dominantný a väčší, ako súčet súhlasov a nesúhlasov. Z tohto hľadiska tak nie je možné jednoznačne identifikovať názorové spektrum skupiny A.

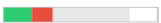

STATEMENT	OVERALL 272	A 60	B 139	C 73
18 Ako dôchodcu ma táto téma už nezaujíma	 7% 45% 47% (263)	 3% 13% 83% (60)	 13% 43% 43% (130)	 1% 73% 24% (73)
19 Som študent	 11% 49% 39% (265)	 5% 28% 66% (60)	 15% 50% 33% (132)	 8% 64% 27% (73)
20 Som muž.	 45% 20% 33% (267)	 15% 11% 73% (60)	 52% 21% 25% (134)	 56% 27% 16% (73)
21 Absolvoval som vysokú školu.	 52% 16% 30% (266)	 23% 8% 68% (60)	 59% 18% 21% (133)	 64% 19% 16% (73)

23% zo skupiny A sa vyjadrilo, že absolvovalo vysokú školu. Necelých 15% uviedlo, že „ako dôchodcu ma táto téma už nezaujíma“.

Skupina B

Diskutujúcich z najpočetnejšej skupiny B (137 zoskupených diskutujúcich) charakterizuje sťažený prístup ku vzdelávaniu, ktorého význam si však dostatočne uvedomujú.

Kým skupina A nepovažuje flexibilitu a adaptáciu na rýchlo meniaci sa pracovný trh za jednoznačne dôležité vlastnosti, v skupine B o ich význame diskutujúci nemali žiadne pochybnosti.

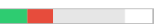

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
7 Dôležitá bude flexibilita a adaptácia sa na rýchlo meniaci sa pracovný trh.	 73% 5% 20% (190)	 22% 16% 61% (49)	 92% 1% 6% (82)	 89% 3% 6% (59)

Podobne jednoznačne, na rozdiel od skupiny A, vnímajú diskutujúci v skupine B aj skutočnosť, že svet sa mení a ľudia sa na to musia pripraviť.

Tvrdia ale, že „keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva“. (14) Finančný nedostatok vidí ako prekážku vzdelávania absolútna väčšina diskutujúcich zaradených do skupiny B.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
14 Keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva.	 52% 27% 19% (226)	 36% 5% 58% (55)	 83% 6% 9% (103)	 17% 77% 4% (68)

Práca ich podľa ich vlastných slov vyčerpáva natoľko, že po nej nemajú dostatok energie na vzdelávanie. Vo väčšine preto diskutujúci uvádzajú, že problémom pri celoživotnom vzdelávaní je nedostatok času a energie. „Človek vyčerpaný z práce a rodiny nemôže študovať“, (98) tvrdí veľká väčšina skupiny B.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
16 Vzdelával by som sa, ak by mi to zamestnávateľ preplácal a podporoval ma.	 46% 29% 23% (206)	 22% 20% 57% (49)	 72% 12% 14% (95)	 25% 62% 11% (62)

A napokon ako ďalšiu zásadnú prekážku vo vzdelávaní vnímajú aj nedostatok podpory zo strany zamestnávateľa.

Skupina C

Diskutujúci zo skupiny C (73 zoskupených diskutujúcich) majú viac voľného času a dostatok energie na ďalšie vzdelávanie sa. Vo všeobecnosti táto skupina nepociťuje nedostatok príležitostí na rozvíjanie svojich zručností.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
98 Problémom pri celoživotnom vzdelávaní je: nedostatok času a energie. Človek vyčerpaný z práce a rodiny nemôže študovať.	 44% 34% 21% (90)	 26% 26% 46% (26)	 72% 13% 13% (43)	 9% 85% 4% (21)

V skupine C prevažuje dôraz na samostatnosť a potrebu neustáleho vzdelávania sa. Skupina na rozdiel od skupiny B nie je zmierená s predstavou, že práca nás môže obrať o energiu a chuť do učenia sa.

Len 6 % tejto skupiny uviedlo, že „práca ma tak vyčerpáva, že už potom nemám energiu na vzdelávanie vo voľnom čase”. (12) Naopak, celých 100 % skupiny C je presvedčených, že „potrebujeme celoživotné vzdelávanie”. (4)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
4 Potrebujeme celoživotné vzdelávanie.	 75% 6% 17% (183)	 17% 17% 64% (45)	 91% 5% 3% (79)	 100% 0% 0% (59)

Tento svoj postoj diskutujúci zaradení do skupiny C potvrdili aj pri menej osobnom tvrdení o systémovom probléme s celoživotným vzdelávaním. Nedostatok času a energie ako prekážku celoživotného vzdelávania vníma len 9 percent skupiny C. (98)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
14 Keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva.	 52% 27% 19% (226)	 36% 5% 58% (55)	 83% 6% 9% (103)	 17% 77% 4% (68)

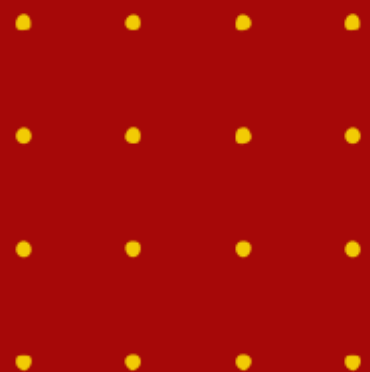
Už vo väčšom počte ale uznali, že dlhodobý nedostatok zdrojov môže byť objektívnym faktorom, ktorý nás oberá o príležitosti na vzdelávanie sa. S tvrdením, že „keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva,” (14) tak súhlasilo 17 % tejto skupiny.

Najkonsenzuálnejšie názory v diskusii

1. Mali by sme vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať. (10)
2. Školstvo by nemalo zaostávať za technologickým vývojom. (8)
3. Aj sami by sme sa mali vedieť učiť novým zručnostiam. (24)
4. Bez lepšieho školstva budeme naďalej iba montovňou Európy (3)
5. Svet sa posúva vpred a musíme sa na to pripraviť. (1)

#konsenzuálna dosah

Poradie je určené primárne mierou súhlasu v každej názorovej skupine.

Najkonsenzuálnejšie názory v diskusii

6. Nové zručnosti a kritické myslenie, ale na obe treba najprv slušný vedomostný základ. A keď sa nepestuje pamäť, tak to nefunguje vôbec. (28)
7. K novým zručnostiam by nás malo viesť školstvo a zamestnávateľ. (23)
8. Dôležitá bude flexibilita a adaptácia sa na rýchlo meniaci sa pracovný trh. (7)
9. Obnoviť stredné odborné školstvo. (33)
10. Žiaci by mali získavať poznatky z viacerých odborov. Nemali by byť zameraní len na jeden. (11)

Poradie je určené primárne mierou súhlasu v každej názorovej skupine.

Konsenzus na dosah

V súčasnosti sa odhaduje, že do roku 2030 bude až jedna tretina pracovníkov zaradená do inej pracovnej kategórie, než v akej sú dnes. 40 % súčasných povolání v blízkej budúcnosti nebude existovať, 65 % dnešných žiakov bude robiť prácu, ktorá ešte dnes neexistuje, a automatizácia ovplyvní jedno z piatich budúcich zamestnaní.¹

Aj preto je dobrou správou, že vzhľadom na nízku mieru konfliktu sa diskusia niesla takmer výlučne v konsenzuálnom duchu. Základným východiskom je, že sa musíme adaptovať na budúcnosť a podľa toho aj pristupovať ku vzdelávaniu. Zhodujeme sa, že bez lepšieho školstva budeme naďalej iba „montovňou Európy“. (3)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
3 Bez lepšieho školstva budeme naďalej iba montovňou Európy	 70% 8% 20% (178)	 27% 9% 63% (44)	 82% 10% 6% (75)	 88% 6% 5% (59)

Väčšina zručností, ktoré budú potrebné na získanie práce, budú „mäkké zručnosti“. S tým súvisia aj výzvy, ktorým budú ľudia pri ich nadobúdaní čeliť.

Aj diskutujúci preto uznali, že medzi najpotrebnejšie zručnosti patria najmä kritické myslenie a schopnosť slušne diskutovať. Potvrdili tiež predpokladanú skutočnosť, že na pracovnom trhu bude v budúcnosti čoraz viac vyžadovaná flexibilita a adaptácia.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
24 Aj sami by sme sa mali vedieť učiť novým zručnostiam.	 80% 3% 15% (183)	 42% 6% 51% (47)	 92% 1% 6% (81)	 94% 5% 0% (55)

K týmto schopnostiam by nás podľa diskutujúcich mali viesť školstvo a zamestnávateľ. Zároveň sa však zhodujú, že čas nalinkovaných schém života je minulosť. (26) Preto treba na sebe pracovať a nečakať len na štát. „Aj sami by sme sa mali vedieť učiť novým zručnostiam,“ (24) zhodli sa diskutujúci.

¹ [Pearson's predictions: the most sought-after jobs and skills of 2030](#). 2018

Svet sa mení

Diskutujúci pomerne jednoznačne uznávajú, že globálne trendy priniesli aj do slovenskej spoločnosti zmeny, ktorým sa nedá vyhnúť. Len 4 % diskutujúcich nesúhlasili s tvrdením, že „svet sa posúva vpred a musíme sa na to pripraviť”. (1)

Zároveň uznali, že súčasťou prípravy na túto už prebiehajúcu zmenu je nadobúdanie nových zručností. A to aj preto, že „zdravý sedliacky rozum dnes nestačí”. (0)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
6 Svet speje do záhuby a nemá zmysel snažiť sa.	 11% 64% 24% (149)	 18% 15% 65% (38)	 11% 79% 9% (63)	 6% 83% 10% (48)

Naopak, diskutujúci potvrdili, že nové zručnosti treba nadobúdať neustále. S apokalyptickým tvrdením, že „svet speje do záhuby a nemá zmysel snažiť sa,” (6) súhlasilo len 11 % diskutujúcich.

Dôležitosť tejto témy potvrdzuje aj názor diskutujúcich, z ktorých až polovica uviedla: „Mám pocit, že zaostávam za technologickým vývojom”. (13)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
13 Mám pocit, že zaostávam za technologickým vývojom.	 37% 38% 24% (176)	 15% 17% 66% (45)	 48% 41% 10% (78)	 39% 50% 9% (53)

„Dôležitá bude flexibilita a adaptácia na rýchlo sa meniaci sa pracovný trh,” (7) potvrdili jednoznačne diskutujúci. Len 5 % z nich s týmto tvrdením nesúhlasilo.

Zaostávanie, nielen budúce ale už aktuálne, potvrdzuje aj tvrdenie, s ktorým súhlasilo až 46 % ľudí, že „slovenské školstvo ma nepripravilo na to, čo sa dnes odo mňa vyžaduje”. (15)

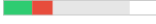

Až 80 percent diskutujúcich pritom jednoznačne uvádza, že „školstvo by nemalo zaostávať za technologickým vývojom”. (8) 58 percent z nich je však presvedčených, že “slovenské školstvo zaspalo v minulom storočí”. (2)

Aké zručnosti potrebujeme?

Aké zručnosti teda potrebujeme a väčšmi potrebovať budeme vo svete zmietanom intenzívnymi zmenami? V kontexte otvorených odpovedí účastníci diskusie primárne uvádzali kognitívne schopnosti, kritické myslenie, mediálnu gramotnosť, kreativitu či napríklad finančnú gramotnosť a ekonomické vzdelanie. Nie len na týchto zručnostiach nachádzame široký konsenzus bez zásadného konfliktu.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
9 Analytické a kritické myslenie je dôležitejšie ako „šprtanie“	 70% 9% 19% (191)	 13% 18% 68% (44)	 87% 4% 7% (88)	 88% 11% 0% (59)

„Dôležitá bude flexibilita a adaptácia sa na rýchlo meniaci sa pracovný trh.“
(7) Diskutujúci si zrejme uvedomujú, že je náročné predvídať všetky znalosti, ktoré budeme potrebovať a tak je dôležité zlepšiť našu kapacitu nadobúdania pestrej palety nevyhnutných zručností.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
7 Dôležitá bude flexibilita a adaptácia sa na rýchlo meniaci sa pracovný trh.	 73% 5% 20% (190)	 22% 16% 61% (49)	 92% 1% 6% (82)	 89% 3% 6% (59)

(Kriticky) myslím, teda som

Kritické myslenie vnímame ako myšlienkový proces, ktorý neskáče k urýchlenným úsudkom, ale hodnotí, zvažuje alternatívy a vyhľadáva dostupné informácie. Potreba nadobúdania tejto zručnosti sa opakovane vyskytovala v odpovediach a hlasovaniach diskutujúcich. Zhodu nachádzame na tom, že je „dôležitejšie ako „šprtanie“” (9) a že ako základ nám chýba. (34)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
34 kritické myslenie je základ. Ľuďom chýbajú základy mediálnej gramotnosti - nevedia ako čítať, chápať a prijímať správy, kt. sa na nás valia.	 74% 5% 20% (110)	 33% 14% 51% (27)	 87% 3% 8% (56)	 88% 0% 11% (27)

Diskutujúci majú taktiež zhodne zdieľaný dojem, že „ľuďom chýbajú základy mediálnej gramotnosti - nevedia ako čítať, chápať a prijímať správy, ktoré sa na nás valia”. (34) Ako dôležité vnímajú, aby ľudia začali prijímať objektívne fakty aj keď nezapadajú do ich svetonázoru. (37) V tomto kontexte je podľa diskutujúcich však stále nevyhnutné mať istý vedomostný základ. „Keď sa nepestuje pamäť, tak to nefunguje vôbec”. (28)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
37 Ľudia musia začať prijímať objektívne fakty aj keď nezapadajú do ich svetonázoru (napr. vakcíny sú bezpečné, klimatické zmeny treba riešiť)	 56% 16% 27% (96)	 25% 25% 48% (31)	 65% 14% 19% (41)	 79% 8% 12% (24)

V neposlednom rade by sme mali v mladých ľuďoch rozvíjať aj kreativitu, keďže „kreatívny človek sa vždy nejako vynájde”. (50)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
50 V mladých ľuďoch treba podnecovať kreativitu - kreatívny človek sa vždy nejako vynájde	 73% 4% 22% (75)	 30% 10% 60% (20)	 91% 0% 8% (37)	 83% 5% 11% (18)

Učiť sa slušnej diskusii

Diskutujúci si zhodne uvedomujú význam nie len kritického myslenia, ale aj našej schopnosti komunikácie a slušnej diskusie. Vyše 80% diskutujúcich sa stotožňuje s tým, že by sme mali vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať. (10) A to azda aj preto, že len tak dokážeme efektívne spolupracovať a zdieľať poznatky, ktoré sme nadobudli.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
10 Mali by sme vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať.	 82% 0% 17% (176)	 39% 2% 58% (48)	 98% 0% 1% (72)	 98% 0% 1% (56)

S komunikáciou súvisí aj konsenzuálne vnímaná potreba nadobúdania mediálnej gramotnosti, ktorá je podľa diskutujúcich „brannou výchovou 21. storočia”. (36)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
36 Mediálna gramotnosť je brannou výchovou 21. storočia	 61% 12% 26% (106)	 10% 20% 68% (29)	 83% 10% 6% (48)	 75% 6% 17% (29)

Účastníci diskusie taktiež vyjadrili potrebu nadobúdania znalostí spojených s finančnou gramotnosťou. Tú by škola mala vyučovať bez ohľadu na svoj odbor spolu so základnými ekonomickými princípmi. (43)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
43 Škola - bez zreteľa na odbor, by mala vyučovať finančnú gramotnosť a základné ekonomické princípy. Pr. čo je inflácia, kedy vzniká, riešenie	 76% 3% 19% (101)	 30% 7% 61% (26)	 90% 4% 6% (50)	 96% 0% 4% (25)

Až 81 % diskutujúcich deklarovalo, že už „základné školy by mali vyučovať aj finančnú gramotnosť”. (137)

V kontexte narastajúcej digitalizácie zhodu našla aj potreba vyučovania programovania - a to „jednoduchou formou a rozmyšľania algoritmicky”. (45)

Akým prekážkam čelíme?

Identifikácia zručností potrebných pre 21. storočie a vyjadrenie potreby ich nadobúdania je jedna otázka. Naše životné situácie však neraz okruh možného zužujú. Preto druhou oblasťou diskusie bola spoločná identifikácia prekážok, ktoré bránia efektívnemu získavaniu zručností nevyhnutných pre modernú dobu.

Diskusia nám ukázala, že práve v tejto rovine vzniklo zásadné štiepenie medzi zúčastnenými názorovými skupinami B a C. Vo všeobecnosti platí, že diskutujúci zo skupiny B pociťujú prekážky ku vzdelávaniu intenzívnejšie. Oproti skupine C tu väčšina uvádza, že práca ich natoľko vyčerpáva, že už potom nemajú energiu na vzdelávanie vo voľnom čase. (12)

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
12 Práca ma tak vyčerpáva, že už potom nemám energiu na vzdelávanie vo voľnom čase.	34% 40% 24% (204)	23% 17% 59% (52)	61% 24% 13% (89)	6% 82% 11% (63)

Uvedené dopĺňa i názorový kontrast pri komentári „keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva,” (14) s ktorým súhlasilo až 83% skupiny B. Tieto socioekonomické rozdiely zrejme vyústili aj v to, že diskutujúci zo skupiny B si na rozdiel od skupiny C myslia, že by sa vzdelávali, ak by im to zamestnávateľ preplácal a podporoval ich. (16)

Okrem prekážky nedostatočnej energie, času a podpory zamestnávateľa však mali ostatné uvedené prekážky značnú konsenzuálnu podporu naprieč tromi skupinami.

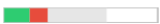

Azda dominantnou prekážkou je vnímaná nízka kvalita slovenského školstva, ktoré „zaspalo v minulom storočí”. (2) To by podľa diskutujúcich „nemalo zaostávať za technologickým vývojom”. (8)

Problém zhodne vnímajú aj v tom, že v škole nás „neučili systému, ako sa vzdelávať a uchovávať získané informácie. Taktiež ani to, ako zvyšovať výkonnosť pamäte a učenia”. (101)

Mimo nedostatočného školstva vnímame problém aj v našom prístupe k technológiám a voľnému času. „Ľudia by mali dosť času učiť sa, ale nie je to pre nich prioritou. Radšej si pôjdu prečítať Facebook alebo pozrieť nejakú primitívnu zábavu v televízii,” myslia si diskutujúci. (39)

Čo s tým?

Vieme, čo by sme mali vedieť. Taktiež si uvedomujeme prekážky, ktoré nám bránia naplno využiť náš potenciál a pripraviť sa na výzvy budúcnosti. Čo by mali robiť, aby tento potenciál neostal nenaplnený? Kto by nás k týmto zručnostiam mal viesť?

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
26 Čas nalikovaných schém života je minulosť. Každý má svoj život vo vlastných rukách. Treba na seba pracovať a nečakať len na štát .	 70% 9% 20% (161)	 25% 17% 57% (40)	 78% 7% 14% (70)	 94% 5% 0% (51)

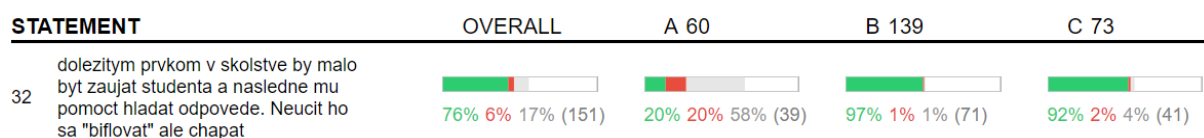
V kontexte uvedený komentárov zo strany diskutujúcich sme navrhované riešenia rozdelili do dvoch tematických oblastí - skvalitnenie školstva a pracovného života.

Chceme lepšie školstvo

Základným konsenzuálnym východiskom diskusie je, že nie sme spokojní so súčasnou podobou vzdelávania budúcich generácií. Školstvo nás mnohých nepripravilo na dnešné výzvy a zaspalo v minulom storočí.

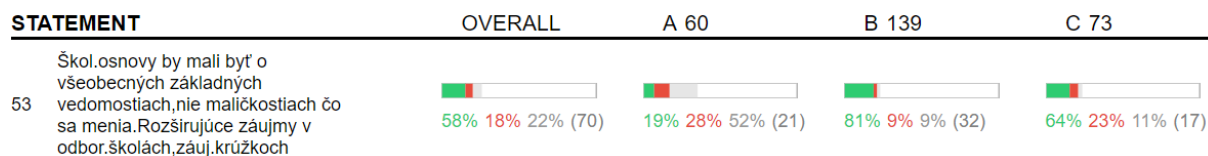
Až 46 percent diskutujúcich je presvedčených, že školstvo nie len nezvláda svoju úlohu v súčasnosti, ale myslia si, že ju zanedbalo už pri ich vzdelávaní.

„Slovenské školstvo ma nepripravilo na to, čo sa dnes odo mňa vyžaduje,” (15) deklarovala väčšina diskutujúcich vo všetkých troch názorových skupinách.

Ako základný a dôležitý prvok by malo byť zaujatie študenta a následná pomoc pri hľadaní odpovedí. „Neučiť ho biflovať, ale chápať.” (32)

To sa premieta aj v zhodnom názore, že školské osnovy by mali byť o všeobecných základných vedomostiach či schopnostiach a nie o maličkostiach, ktoré sa rýchlo menia. (53) To sa však nevyklučuje s požiadavkou, aby sa osnovy aktualizovali podľa potrieb súčasnej doby. (41)

V praktickej rovine sú diskutujúci naprieč skupinami presvedčení, že by sme mali lepšie prepájať školstvo s praxou.

„Slovenský vzdelávací systém potrebuje viac dbať na prepojenie študijných odborov s trhom práce a rozvojom 8 kľúčových kompetencií študentov,“ (40) deklarovalo až 66 % ľudí.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
40 Slovenský vzdelávací systém potrebuje viac dbať na prepojenie študijných odborov s trhom práce a rozvojom 8 kľúčových kompetencií študentov.	 66% 5% 27% (101)	 26% 11% 61% (26)	 86% 1% 11% (51)	 66% 8% 25% (24)

Súhlasia preto zhodne aj s názorom diskutujúceho, ktorý prišiel s priamočiarou výzvou: Obnoviť Stredné odborné školstvo. (33)

Prepojenie získavaných vedomostí s praxou väčšina diskutujúcich považuje za dôležité nielen pri technických ale aj humanitných odboroch.

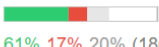
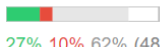
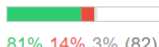
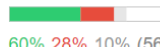
STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
44 Viac praxe pre študentov. Teoretické vedomosti je potrebné rozvíjať. Aj humanitné odbory potrebujú prax. Tým nemyslím pár dní za celé štúdiu	 69% 6% 23% (93)	 40% 3% 55% (27)	 80% 4% 14% (42)	 83% 12% 4% (24)

Iba 6 % všetkých diskutujúcich nesúhlasilo s komentárom, že všetkým študentom treba viac praxe. „Teoretické vedomosti je potrebné rozvíjať. Aj humanitné odbory potrebujú prax. Tým nemyslím pár dní za celé štúdiu,“ (44) domnieva sa až 69 % ľudí.

Práca šľachtí, ale vie aj ubíjať

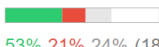
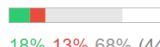
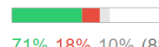
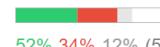
Diskutujúci zároveň identifikovali, že po praxi, ktorú človek zväčša vykonáva ako študent, nastupuje fáza, v ktorej by sme rovnako nemali zabúdať na vzdelávanie sa - pracovný život.

Pri snahe o celoživotné vzdelávanie totiž ne jeden z nás očakáva, že po ukončení štúdií sa situácia otočí a väčšiu zodpovednosť za ďalšie vzdelávanie by mal prijať aj zamestnávateľ.

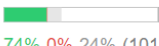
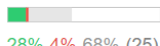
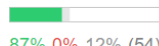
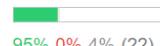
STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
23 K novým zručnostiam by nás malo viesť školstvo a zamestnávateľ.	 61% 17% 20% (186)	 27% 10% 62% (48)	 81% 14% 3% (82)	 60% 28% 10% (56)

Medzi diskutujúcimi preto zavládla jednoznačná zhoda, že „k novým zručnostiam by nás malo viesť školstvo a zamestnávateľ”. (23) Nemyslí si to len 17 % diskutujúcich.

Jeden zo spôsobov, akým to dosiahnuť, je podľa diskutujúcich nadobudnutie väčšej rovnováhy medzi vzdelávaním sa a prácou. Napríklad aj prostredníctvom samostatného dňa vyhradeného na učenie sa.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
22 Mali by sme mať štvordňový pracovný týždeň a piaty deň sa vzdelávať.	 53% 21% 24% (187)	 18% 13% 68% (44)	 71% 18% 10% (88)	 52% 34% 12% (55)

Ľudia však od svojich zamestnávateľov očakávajú skôr možnosti a príležitosti. Všetci jednoznačne deklarovali, že do vzdelávania sa nepotrebnú byť nútení.

STATEMENT	OVERALL	A 60	B 139	C 73
38 Uvedomujem si, že získať vzdelanie a nové zručnosti je najlepšia investícia a preto nečakám, kým ma k tomu dokope štát/zamestnávateľ/...	 74% 0% 24% (101)	 28% 4% 68% (25)	 87% 0% 12% (54)	 95% 0% 4% (22)

Potvrďuje to aj väčšinový súhlas s tvrdením, že „vzdelanie, alebo ďalšie vzdelávanie si nastavuje každý sám po dohode a s podporou zamestnávateľa. Flexibilne. Malo by to tak byť. (50)

Záver

Svet sa mení závratnou rýchlosťou a to čo nám stačilo včera, dnes už nestačí. Je pozitívnou správou, že diskusia nám odkryla spoločné odhodlanie adaptovať sa na turbulentné zmeny 21. storočia. A nie pocit rezignácie pred neblahou budúcnosťou.

Diskusia nám rovnako potvrdila, že nejde o zásadne kontroverznú tému a deliace línie sa v jej kontexte posúvajú z bežne vnímaných rámcov. Najhlavnejší, ale ani zďaleka nie neprekonateľný názorový rozdiel medzi skupinami spočíval najmä v socioekonomickom postavení účastníkov. A teda toho, či máme dostatok zdrojov (čas, energiu, peniaze), na to, aby sme sa mohli vzdelávať aj vo svojom voľnom čase.

Aké zručnosti teda potrebujeme a väčšmi potrebovať budeme? I keď výsledky diskusie nie sú demograficky reprezentatívnym prieskumom verejnej mienky, z povahy otvorenosti vstupov - odpovedí nám dávajú unikátny pohľad to nášho vnímania potrebných zručností.

Kritické myslenie, mediálna gramotnosť, flexibilita, schopnosť adaptácie, technologické zručnosti či schopnosti efektívnej komunikácie a slušnej diskusie. Najmä to vnímame ako nosné piliere našej úspešnej existencie v 21. storočí. Zhodne si totiž uvedomujeme, že „sedliacky rozum“ už dnes nestačí a vzdelanie je našou najcennejšou hodnotou.

Svet ideálov však neraz predbieha realitu. A nevyhnutným predpokladom riešenia problémov, je ich pomenovanie - v tomto prípade prekážok, ktoré nám zabraňujú efektívnemu nadobúdaniu potrebných zručností. V kontexte popísaného konfliktu sa nimi javí byť najmä nedostatočná socio-ekonomická situácia, ktorá nám sťažuje vzdelávanie popri energeticky náročných zamestnaniach. Zároveň si však uvedomujeme, že na tom máme sami svoj podiel viny ak značnú časť voľného času trávim na sociálnych sieťach, či pri televízií.

Zároveň si zhodne uvedomujeme, že sa nemôžeme stopercentne spoliehať na školstvo (ktoré si myslíme, že potrebuje zásadne zlepšiť), ale je to najmä v našich rukách. Celoživotné vzdelávanie vnímame ako cestu, ktorou sa môžeme neustále stávať lepšími jedincami. A to je dobrým začiatkom pre to, aby sme sa dokázali flexibilne adaptovať na tektonické zmeny 21. storočia.

Ďakujeme za Vašu účasť!

Metodika

1. Vykresľovanie názorových skupín

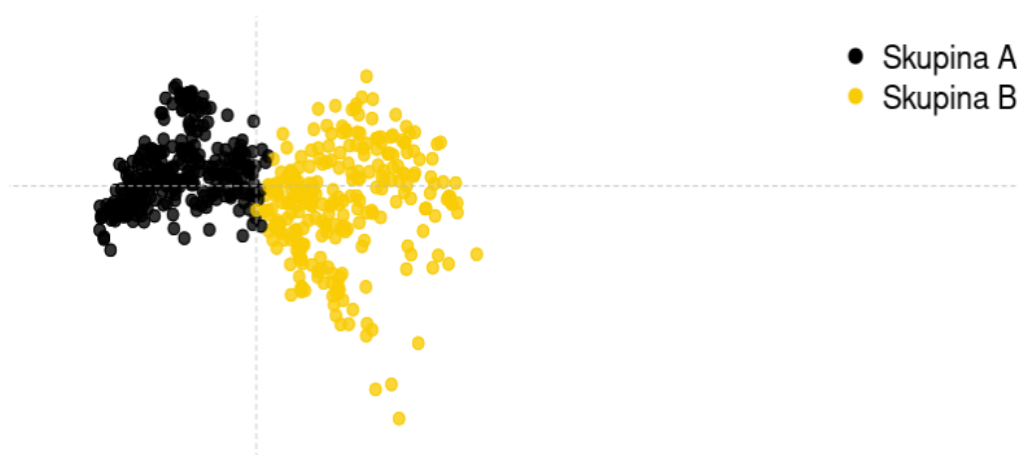
Softvér Pol.is využíva štatistické metódy a metódy *data-miningu* na vytvorenie tzv. *názorových skupín*. Hlasy všetkých účastníkov sú spracované do dátovej matice, ktorej chýbajúce údaje (hlasy na komentáre od ľudí, ktorí daný komentár nevideli) sú doplnené na základe odpovedí ostatných účastníkov.

Na takto upravenej matici je následne vykonaná *analýza hlavných komponent* (ang. PCA alebo principal component analysis). Ide o metódu redukcie dimenzie, ktorá nám dovoľuje stlačiť odpovede každého z účastníkov do dvojdimenzionálneho bodu takým spôsobom, aby bola v dátach zachovaná čo najväčšia miera informácií.

Keď je každý účastník reprezentovaný práve jedným bodom v 2D ploche, softvér použije štatistický algoritmus na zhlukovanie známy pod názvom *k-means* (slov. *k*-priemerov). Ten automaticky vyhodnotí ideálny počet zhlukov pri danej diskusii.

Výsledkom tohoto procesu je niekoľko zhlukov (t.j. názorových skupín), s ktorými ďalej softvér pracuje na vyhodnotenie konsenzuálnych či polarizujúcich komentárov. Treba si uvedomiť, že tento proces je automatický a na svoj priebeh nevyužíva nič iné, len získané dáta o hlasovaní jednotlivých účastníkov.

Práve to nám umožňuje pracovať s objektívnymi výsledkami pre každú diskusiu, bez možnosti akejkoľvek manuálnej úpravy od kurátorov diskusie.

2. Vyhodnocovanie konsenzuality komentárov

Po vyhodnotení názorových skupín je hlavným cieľom jednotlivých diskusií identifikovať konsenzus, a teda tvrdenia, ktoré dosiahli čo najvyššiu podporu vo všetkých názorových skupinách. Náš DEMDIS softvér na to využíva matematický vzorec, ktorý každému komentáru priradí istý počet bodov.

Komentáre s najvyšším počtom bodov sú následne vyhodnotené ako najkonsenzuálnejšie. Tento počet bodov je ovplyvnený viacerými faktormi:

1. Miera konsenzuality: Komentáre, ktoré získali podobnú mieru podpory naprieč názorovými skupinami, dostanú väčší počet bodov. Tým pádom budú komentáre, ktoré získali veľkú podporu v skupine A, no veľmi málo hlasov od účastníkov v skupine B, vysoko penalizované.
2. Celkový počet hlasov: Toto kritérium je veľmi jednoduché; komentáre, ktoré získali väčší počet hlasov (t.j. vyjadrení „súhlasím“), získajú väčší počet bodov.

Od najkonsenzuálnejších komentárov očakávame vysokú podporu vo všetkých skupinách, čo znamená veľký počet súhlasov.

3. Miera súhlasu: Posledné kritérium berie do úvahy tzv. *mieru súhlasu*, ktorá vyjadruje pomer počtu súhlasov vydelený súčtom súhlasov a nesúhlasov na daný komentár. Tieto hodnoty sú následne spriemerované pre všetky názorové skupiny a komentárom s vyššou mierou súhlasu bude pridelených viac bodov.

Toto kritérium je nastavené tak, aby skupiny s väčším počtom účastníkov „neprevalcovali“ ostatné, menšie skupiny svojím vysokým počtom súhlasov. Kvôli tomu vstupuje miera súhlasu do nášho vzorca pre každú názorovú skupinu s rovnakou váhou. To zvyšuje férovosť pri diskusiách s nevyváženým počtom účastníkov v skupinách. Komentáre s najvyšším počtom bodov sú hlavným záujmom výsledkov diskusie, pretože vyjadrujú myšlienky a tvrdenia, s ktorými sa všetci účastníci diskusie čo najviac stotožnili.

Komunikačné kanály

DEMDIS:

1. Svet sa mení závratnou rýchlosťou. Aké zručnosti potrebujeme pre 21. storočie? 13.08.2023, dostupné online na:
www.demdis.sk/svet-sa-meni-zavratnou-rychlostou-ake-zrucnosti-potrebujeme-pre-21-storocie/
2. Dôstojný život v 21. storočí? Nové zručnosti a adaptácia nevyhnutnosťou 18.08.2023, dostupné online na:
<https://www.demdis.sk/dostojny-zivot-v-21-storoci-nove-zrucnosti-a-adaptacia-nevyhnutnostou/>
3. Sedliacky rozum a „bifľovanie“ už nestačí... Ako dôstojne prežiť 21. storočie? 20.08.2023, dostupné online na:
<https://www.demdis.sk/sedliacky-rozum-a-biflovanie-uz-nestaci-ako-dostojne-prezit-21-storocie/>
4. Anketa: Takmer polovica zamestnaní onedlho zanikne. Ako sa na to pripraviť? 23.08.2023, dostupné online na:
<https://www.demdis.sk/anketa-takmer-polovica-zamestnani-onedlho-zanikne-ako-sa-na-to-pripravit/>

Denník Pravda:

1. Svet sa mení závratnou rýchlosťou. Aké zručnosti potrebujeme pre 21. storočie? 13.08.2023, dostupné online na:
<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/677868-svet-sa-meni-zavratnou-rychlostou-ake-zrucnosti-potrebujeme-pre-21-storocie/>
2. Dôstojný život v 21. storočí? Nové zručnosti a adaptácia nevyhnutnosťou 18.08.2023, dostupné online na:
<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/678521-dostojny-zivot-v-21-storoci-nove-zrucnosti-a-adaptacia-nevyhnutnostou/>
3. Sedliacky rozum a „bifľovanie“ už nestačí... Ako dôstojne prežiť 21. storočie? 20.08.2023, dostupné online na:
<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/678634-sedliacky-rozum-a-biflovanie-uz-nestaci-ako-dostojne-prezit-21-storocie/>
4. Anketa: Takmer polovica zamestnaní onedlho zanikne. Ako sa na to pripraviť? 23.08.2023, dostupné online na:
<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/678873-anketa-takmer-polovica-zamestnani-onedlho-zanikne-ako-sa-na-to-pripravit/>

Portál Nové Mesto:

1. Svet sa mení závratnou rýchlosťou. Aké zručnosti potrebujeme pre 21. storočie? 23.08.2023, dostupné online na: <https://nm.sk/svet-sa-meni-zavratnou-rychlostou-ake-zrucnosti-potrebujeme-v-21-storoci/>
2. Sedliacky rozum a „bifľovanie“ už nestačí... Ako dôstojne prežiť 21. storočie? 28.08.2023, dostupné online na: <https://nm.sk/sedliacky-rozum-ani-biflovanie-uz-nestaci-ako-dostojne-prezit-21-storocie/>

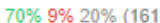
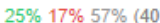
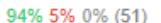

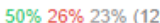
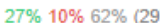

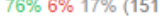
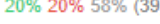
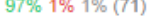

Komentáre

Kompletný Polis report nájdete na:

<https://pol.is/report/r4bdrk3ww6e9kkxykfwfww>

STATEMENT	OVERALL 272	A 60	B 139	C 73
0 Zdravý sedliacky rozum bohato stačí.	17% 59% 23% (163)	17% 17% 64% (39)	23% 64% 11% (71)	7% 83% 9% (53)
1 Svet sa posúva vpred a musíme sa na to pripraviť.	75% 4% 20% (186)	29% 12% 58% (48)	93% 0% 6% (79)	88% 3% 8% (59)
2 Slovenské školstvo zaspalo v minulom storočí.	58% 20% 20% (184)	16% 27% 55% (43)	71% 15% 12% (82)	71% 22% 6% (59)
3 Bez lepšieho školstva budeme naďalej iba montovňou Európy	70% 8% 20% (178)	27% 9% 63% (44)	82% 10% 6% (75)	88% 6% 5% (59)
4 Potrebujeme celoživotné vzdelávanie.	75% 6% 17% (183)	17% 17% 64% (45)	91% 5% 3% (79)	100% 0% 0% (59)
5 Vzdelávať by sme mali len mladých, „starých psov“ nově triky nenaučíme.	5% 72% 21% (137)	5% 32% 61% (34)	10% 77% 11% (59)	0% 97% 2% (44)
6 Svet speje do záhuby a nemá zmysel snažiť sa.	11% 64% 24% (149)	18% 15% 65% (38)	11% 79% 9% (63)	6% 83% 10% (48)
7 Dôležitá bude flexibilita a adaptácia sa na rýchlo meniaci sa pracovný trh.	73% 5% 20% (190)	22% 16% 61% (49)	92% 1% 6% (82)	89% 3% 6% (59)
8 Školstvo by nemalo zaostávať za technologickým vývojom.	80% 1% 18% (176)	43% 2% 54% (44)	95% 1% 3% (80)	88% 1% 9% (52)
9 Analytické a kritické myslenie je dôležitejšie ako „šprtanie“	70% 9% 19% (191)	13% 18% 68% (44)	87% 4% 7% (88)	88% 11% 0% (59)
10 Mali by sme vedieť dobre komunikovať a slušne diskutovať.	82% 0% 17% (176)	39% 2% 58% (48)	98% 0% 1% (72)	98% 0% 1% (56)
11 Žiaci by mali získavať poznatky z viacerých odborov. Nemali by byť zameraní len na jeden.	71% 9% 19% (184)	19% 15% 65% (46)	89% 5% 5% (77)	86% 9% 3% (61)
12 Práca ma tak vyčerpáva, že už potom nemám energiu na vzdelávanie vo voľnom čase.	34% 40% 24% (204)	23% 17% 59% (52)	61% 24% 13% (89)	6% 82% 11% (63)
13 Mám pocit, že zaostávam za technologickým vývojom.	37% 38% 24% (176)	15% 17% 66% (45)	48% 41% 10% (78)	39% 50% 9% (53)
14 Keď má človek problém sa užiť, ťažko sa k tomu ešte vzdeláva.	52% 27% 19% (226)	36% 5% 58% (55)	83% 6% 9% (103)	17% 77% 4% (68)
15 Slovenské školstvo ma nepripravilo na to, čo sa dnes odo mňa vyžaduje.	46% 29% 23% (197)	20% 18% 60% (53)	69% 22% 8% (85)	37% 50% 11% (59)
16 Vzdelával by som sa, ak by mi to zamestnávateľ preplácal a podporoval ma.	46% 29% 23% (206)	22% 20% 57% (49)	72% 12% 14% (95)	25% 62% 11% (62)
17 Ako žena mám problém zosúladiť rodinný a pracovný život.	24% 21% 54% (137)	6% 12% 81% (32)	36% 21% 41% (60)	20% 26% 53% (45)
18 Ako dôchodcu ma táto téma už nezaujíma	7% 45% 47% (263)	3% 13% 83% (60)	13% 43% 43% (130)	1% 73% 24% (73)
19 Som študent	11% 49% 39% (265)	5% 28% 66% (60)	15% 50% 33% (132)	8% 64% 27% (73)

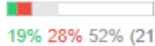
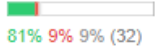
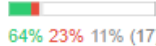
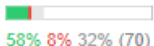
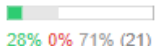

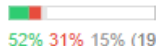
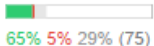
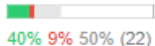
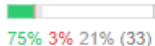
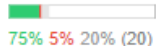
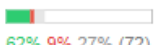
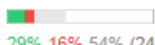
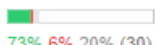
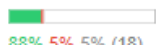

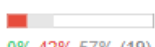
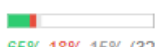
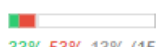
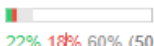
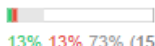
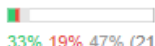
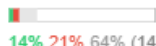

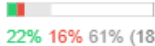

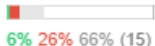

Komentáre

20	Som muž.				
		45% 20% 33% (267)	15% 11% 73% (60)	52% 21% 25% (134)	56% 27% 16% (73)
21	Absolvoval som vysokú školu.				
		52% 16% 30% (266)	23% 8% 68% (60)	59% 18% 21% (133)	64% 19% 16% (73)
22	Mali by sme mať štvordňový pracovný týždeň a piaty deň sa vzdelávať.				
		53% 21% 24% (187)	18% 13% 68% (44)	71% 18% 10% (88)	52% 34% 12% (55)
23	K novým zručnostiam by nás malo viesť školstvo a zamestnávateľ.				
		61% 17% 20% (186)	27% 10% 62% (48)	81% 14% 3% (82)	60% 28% 10% (56)
24	Aj sami by sme sa mali vedieť učiť novým zručnostiam.				
		80% 3% 15% (183)	42% 6% 51% (47)	92% 1% 6% (81)	94% 5% 0% (55)
25	Slovensky fenomén, komentovania všetkého, aj keď o tom nemám páru je katastrofa. Inovácie, vzdelanie, kritické myslenie to nám chýba...				
		70% 10% 19% (179)	14% 23% 61% (47)	86% 6% 6% (76)	94% 3% 1% (56)
26	Čas nalikovaných schém života je minulosť. Každý má svoj život vo vlastných rukách. Treba na sebe pracovať a nečakať len na štát.				
		70% 9% 20% (161)	25% 17% 57% (40)	78% 7% 14% (70)	94% 5% 0% (51)
28	Nové zručnosti a kritické myslenie, ale na obe treba najprv slušný vedomostný základ. A keď sa nepestuje pamäť, tak to nefunguje vôbec.				
		71% 7% 20% (135)	34% 5% 60% (35)	85% 8% 6% (60)	85% 7% 7% (40)
29	problém je, že skoro každý mladý si myslí, že ho všetko má naučiť škola. Ak niečo nevie tak za to môže učiteľ. Učiť sa sám - načo				
		50% 26% 23% (124)	27% 10% 62% (29)	49% 33% 17% (57)	68% 28% 2% (38)
30	Nech už všetko preberie umelá inteligencia, nech sa môžeme už iba zabávať a bude raj!				
		4% 70% 25% (104)	3% 30% 65% (26)	6% 81% 11% (44)	2% 85% 11% (34)
31	1. Slovák je lacnejší než robot. Nie je teda dôvod nás nahradiť. 2. Kvalifikovaných ľudí je dosť, len ich naši kolonizátori nechcú zaplatiť.				
		30% 38% 30% (144)	30% 7% 61% (39)	46% 35% 17% (64)	4% 73% 21% (41)
32	doležitým prvkom v školstve by malo byť zaujať študenta a následne mu pomôcť hľadať odpovede. Neucit ho sa "bifiovať" ale chápať				
		76% 6% 17% (151)	20% 20% 58% (39)	97% 1% 1% (71)	92% 2% 4% (41)
33	Obnoviť Stredné odbornú školstvo.				
		62% 7% 30% (126)	30% 3% 66% (33)	76% 7% 15% (63)	70% 10% 20% (30)
34	kritické myslenie je základ. Ľuďom chýbajú základy mediálnej gramotnosti - nevedia ako čítať, chápať a prijímať správy, kt. sa na nás valia.				
		74% 5% 20% (110)	33% 14% 51% (27)	87% 3% 8% (56)	88% 0% 11% (27)
35	Každý človek má šancu na úspech a slušný život: je potrebné sa celý profesionálny život vzdelávať a rozširovať si znalosti.				
		66% 12% 20% (110)	16% 20% 63% (30)	80% 12% 8% (50)	93% 6% 0% (30)
36	Mediálna gramotnosť je brannou výchovou 21. storočia				
		61% 12% 26% (106)	10% 20% 68% (29)	83% 10% 6% (48)	75% 6% 17% (29)

Komentáre

37	Ľudia musia začať prijímať objektívne fakty aj keď nezapadajú do ich svetonázoru (napr. vakcíny sú bezpečné, klimatické zmeny treba riešiť)	 56% 16% 27% (96)	 25% 25% 48% (31)	 65% 14% 19% (41)	 79% 8% 12% (24)
38	Uvedomujem si, že získať vzdelanie a nové zručnosti je najlepšia investícia a preto nečakám, kým ma k tomu dokope štát/zamestnávateľ/...	 74% 0% 24% (101)	 28% 4% 68% (25)	 87% 0% 12% (54)	 95% 0% 4% (22)
39	Ľudia by mali dost času učiť sa, ale nie je to pre nich prioritou. Radšej si pôjdu prečítať FB alebo pozrieť nejakú primitívnu zábavu v TV.	 53% 17% 29% (86)	 22% 18% 59% (22)	 58% 20% 20% (43)	 76% 9% 14% (21)
40	Slovenský vzdelávací systém potrebuje viac dbať na prepojenie študijných odborov s trhom práce a rozvojom 8 kľúčových kompetencií študentov.	 66% 5% 27% (101)	 26% 11% 61% (26)	 86% 1% 11% (51)	 66% 8% 25% (24)
41	1. Školské osnovy by sa mali prispôbovať potrebám trhu práce.	 57% 15% 27% (99)	 25% 14% 60% (28)	 73% 15% 10% (46)	 64% 16% 20% (25)
42	2. Školské osnovy by sa mali aktualizovať podľa potrieb súčasnej doby - technologický vývoj,...	 75% 5% 18% (103)	 28% 14% 57% (28)	 96% 0% 4% (50)	 88% 8% 4% (25)
43	Škola - bez zreteľa na odbor, by mala vyučovať finančnú gramotnosť a základné ekonomické princípy. Pr. čo je inflácia, kedy vzniká, riešenie	 76% 3% 19% (101)	 30% 7% 61% (26)	 90% 4% 6% (50)	 96% 0% 4% (25)
44	Viac praxe pre študentov. Teoretické vedomosti je potrebné rozvíjať. Aj humanitné odbory potrebujú prax. Tým nemydlím pár dní za celé štúdium	 69% 6% 23% (93)	 40% 3% 55% (27)	 80% 4% 14% (42)	 83% 12% 4% (24)
45	Už od základnej školy by sa mali deti učiť programovať jednoduchou formou a rozmyšľať algoritmicke.	 48% 18% 33% (75)	 9% 27% 63% (22)	 64% 17% 17% (34)	 63% 10% 26% (19)
46	Potrebujeme dostať viac žien do technických odborov	 34% 26% 38% (67)	 10% 26% 63% (19)	 43% 16% 40% (30)	 44% 44% 11% (18)
47	Viac pracovných pozíc po celom Slovensku obnoviť aj staršie pracovné miesta ako je poľnohospodárstvo atď plus s vysokým platom. Jana.	 41% 19% 38% (67)	 21% 15% 63% (19)	 65% 9% 25% (32)	 18% 43% 37% (16)
48	Potrebujeme sa oveľa viac sústrediť na remeslá a manuálnu zručnosť. S príchodom AI budú aj programátori čoskoro nepotrební.	 44% 40% 15% (85)	 39% 21% 39% (23)	 56% 40% 2% (37)	 32% 56% 12% (25)
49	Zohnať schopných a pracovitých ľudí na akúkoľvek pozíciu je čoraz ťažšie	 60% 12% 27% (74)	 20% 30% 50% (20)	 75% 2% 22% (36)	 77% 11% 11% (18)
50	V mladých ľuďoch treba podnecovať kreativitu - kreatívny človek sa vždy nejako vynájde	 73% 4% 22% (75)	 30% 10% 60% (20)	 91% 0% 8% (37)	 83% 5% 11% (18)
51	Hlavne domácich schopných a pracovitých je ťažko zohnať.	 39% 20% 39% (68)	 22% 18% 59% (22)	 51% 20% 27% (29)	 41% 23% 35% (17)
52	Vzdelanie, alebo ďalšie vzdelávanie si nastavuje každý sám po dohode a s podporou zamestnávateľa. Flexibilne. Malo by to tak byť.	 50% 15% 33% (63)	 18% 18% 62% (16)	 65% 10% 24% (29)	 55% 22% 22% (18)

Komentáre

53	Škol osnovy by mali byť o všeobecných základných vedomostiach, nie maličkostiach čo sa menia. Rozširujúce záujmy v odbor, školách, záuj. krúžkoch	 58% 18% 22% (70)	 19% 28% 52% (21)	 81% 9% 9% (32)	 64% 23% 11% (17)
54	Celoživotné vzdelávanie máme aj za pochodu životom, i v práci, to nás naučí najviac. Kto chce viac, má možnosť. len aby boli fin. dostupné.	 58% 8% 32% (70)	 28% 0% 71% (21)	 83% 0% 16% (30)	 52% 31% 15% (19)
56	Vzdelávanie nie je o trikoch pre mladých, ktoré starí nezvládnu. Ale o skutočnom vzdelávaní	 65% 5% 29% (75)	 40% 9% 50% (22)	 75% 3% 21% (33)	 75% 5% 20% (20)
58	Ak sa Vám zdá, že na niečo nemáte čas, prestaňte pozerat TV.	 62% 9% 27% (72)	 29% 16% 54% (24)	 73% 6% 20% (30)	 88% 5% 5% (18)
83	Myslím, že najdôležitejšie bude adaptovať sa na ekologickú krízu.	 39% 33% 27% (66)	 0% 42% 57% (19)	 65% 18% 15% (32)	 33% 53% 13% (15)
84	Ten svet je narocny a moje zrucnosti a vedomosti su vyhoda a tetaz hovorim aj za pravnikov, ktorym vdcim za vela.	 22% 18% 60% (50)	 13% 13% 73% (15)	 33% 19% 47% (21)	 14% 21% 64% (14)
90	Dnešná škola má ďaleko od Komenského školy.	 41% 16% 41% (62)	 22% 16% 61% (18)	 64% 7% 28% (28)	 25% 31% 43% (16)
92	Vidím okolo seba, že ľudia sú väčšinou pasívni - nevzdelávajú sa celoživotne. Stačí im mobil alebo TV.	 63% 10% 26% (76)	 27% 22% 50% (22)	 77% 5% 17% (35)	 78% 5% 15% (19)
93	Celoživotné vzdelávanie nie sú len formálne školy, celý život som sa vzdelával aj sám - prečítal som asi 5500 kníh.	 48% 14% 37% (62)	 37% 6% 56% (16)	 53% 13% 33% (30)	 50% 25% 25% (16)
96	Pri celoživotnom vzdelávaní je dôležité vedieť aj archivovať informácie. Ja som sa toto naučil až po 45 roku života. Škola ma to nenaučila.	 46% 15% 37% (66)	 22% 11% 66% (18)	 57% 15% 27% (33)	 53% 20% 26% (15)
97	Je to vec nazoru. Nie kazdy zvladne viac odborov nie vsetcia maju rovnake kapacity	 53% 13% 32% (67)	 30% 5% 65% (20)	 60% 16% 23% (30)	 70% 17% 11% (17)
98	Problémom pri celoživotnom vzdelávaní je: nedostatok času a energie. Človek vyčerpaný z práce a rodiny nemôže študovať.	 44% 34% 21% (90)	 26% 26% 46% (26)	 72% 13% 13% (43)	 9% 85% 4% (21)
99	Myslím, že spoločnosť v blízkej budúcnosti sa rozdelí ešte viac na vzdelaných a nevzdelaných. Väčšina nevzdelaných to bude mať ťažké.	 49% 25% 25% (67)	 15% 36% 47% (19)	 60% 16% 23% (30)	 66% 27% 5% (18)
101	V škole nás neučili systému, ako sa vzdelávať a uchovávať získané informácie. Taktiež ani to, ako zvyšovať výkonnosť pamäte a učenia.	 60% 16% 23% (80)	 12% 28% 60% (25)	 86% 2% 10% (38)	 70% 29% 0% (17)
102	Menej vzdelani ludia si budu zarabat v prostredi kde obstoja.	 61% 12% 25% (71)	 27% 22% 50% (22)	 71% 9% 18% (32)	 88% 5% 5% (17)
103	Vzdelanie, to nie sú len symboly II. signálnej sústavy, ale hlavne osobné skúsenosti a sebaopoznávanie - psychoterapia a mystika.	 28% 37% 33% (56)	 6% 26% 66% (15)	 40% 33% 25% (27)	 28% 57% 14% (14)

Komentáre

128	nikto učený z neba nespadol, ale hlupákov akoby zhadzovali	44% 13% 41% (65)	33% 5% 61% (18)	51% 10% 37% (29)	44% 27% 27% (18)
132	Wealth gap sa bude zvysovať, aby ste žili dôstojne nezáleží či ste vzdelaní, záleží len či ste sa narodili bohatý alebo chudobný	30% 42% 27% (70)	23% 14% 61% (21)	41% 48% 10% (29)	20% 65% 15% (20)
135	Z digitalizácie sa nenajete a aj digitalizatori by zdochli od hladu. Treba sa sústrediť na to čo potrebuje občan, teda jedlo, bývanie, atď.	26% 40% 32% (64)	27% 11% 61% (18)	37% 37% 25% (27)	10% 73% 15% (19)
136	Kritické myslenie je závislé od naučených faktov, samostatne sa naučiť nedá	45% 32% 21% (73)	27% 22% 50% (18)	56% 29% 13% (37)	38% 50% 11% (18)
137	Základné školy by mali vyučovať aj finančnú gramotnosť	81% 5% 12% (70)	47% 11% 41% (17)	93% 6% 0% (32)	90% 0% 9% (21)
138	Aj "biflovanie" má význam - trénuje pamäť	60% 20% 18% (64)	53% 13% 33% (15)	62% 17% 20% (29)	65% 30% 5% (20)
139	Je to vecou sebakritiky, či so dokáže priznať chybu alebo je to človek čo sa cíti z pozície určitého postavenia neomylný i	38% 10% 51% (39)	11% 0% 88% (9)	52% 5% 41% (17)	38% 23% 38% (13)
140	Vzdelanie musí byť praktické - "do života". Študijné odbory, ako napr. sociálna práca, psychológia, archeológia a pod. sú predimenzované.	49% 24% 26% (57)	23% 7% 69% (13)	64% 24% 12% (25)	47% 36% 15% (19)
142	Celoživotné vzdelávanie? Áno, ale dokážu sa ľudia po 50-ke naučiť praktické poznatky na úrovni VŠ? Myslím, že väčšina nie. Čo s nimi?	25% 41% 33% (48)	8% 41% 50% (12)	40% 25% 35% (20)	18% 62% 18% (16)
146	Ak na VŠ budú učiť takí "odborníci" ako na FPV BB, tak sa ťažko niečo zmení, tu učia to, čo učiť vedia a nie to čo potrebujú študenti.	42% 7% 50% (40)	25% 12% 62% (8)	55% 5% 38% (18)	35% 7% 57% (14)
172	Osobná kultúra, disciplína a sebaovládanie je základ akejkoľvek činnosti a da sa zdokonaľit	76% 0% 23% (39)	0% 0% 100% (5)	90% 0% 10% (20)	85% 0% 14% (14)
174	Treba viac sa starať o seba a nespolehať sa len na štát	79% 7% 12% (39)	33% 16% 50% (6)	82% 11% 5% (17)	93% 0% 6% (16)
175	Vzdelávanie na Slovensku sa sústreďuje na to, čo bolo včera a nazaujíma sa o to, čo bude zajtra.	65% 24% 10% (29)	40% 20% 40% (5)	69% 23% 7% (13)	72% 27% 0% (11)
176	Som veľmi rada, že sa konečne viac hovorí o potrebe rozvíjania kritického myslenia už od skorého veku.	60% 17% 21% (23)	0% 66% 33% (3)	80% 0% 20% (10)	60% 20% 20% (10)
177	Problém je, že v školách sa neučí o peniazoch, ale iba ako makať aby sme ich zarobili.	57% 26% 15% (19)	33% 33% 33% (3)	72% 18% 9% (11)	40% 40% 20% (5)
178	Každý by sa mal starať sám o seba a neočakávať od školy ani štátu nič. Sme tu každý sám za seba.	26% 60% 13% (15)	50% 0% 50% (2)	0% 88% 11% (9)	75% 25% 0% (4)

Našli ste chybu?
Máte nápad na
zlepšenie?
Napíšte nám!

Mail: kontakt@demdis.sk

Web: demdis.sk

DemDis o.z.

© 2023 DEMDIS

